

Στ' Δημοτικού - Βερενίκη

Όνοματεπώνυμο: _____

Σχολείο: _____ Τμήμα: _____

Σύνολο: 100

Θα πάρω μια βαρκούλα...

Τη φετινή χρονιά γιορτάζουμε τα 100 χρόνια από τη γέννηση του σπουδαίου Έλληνα μουσικού και συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη. Ο Μίκης γεννήθηκε στη Χίο, αλλά πέρασε τα παιδικά του χρόνια σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, όπως και στη Μυτιλήνη.

Στη Μυτιλήνη η ζωή ήταν παραδεισένια. Κι ακόμη πιο πολύ το καλοκαίρι! Οι άνθρωποι τότε δούλευαν το πρωί και απ' το μεσημέρι και μετά έτρεχαν στη θάλασσα. Έπειτα κοιμόμασταν όλοι στρωματσάδα*. Ξυπνάγαμε, τρώγαμε καρπούζι, πηγαίναμε εκδρομές, και το βράδυ χαρές και γλέντια με όλη τη γειτονιά.

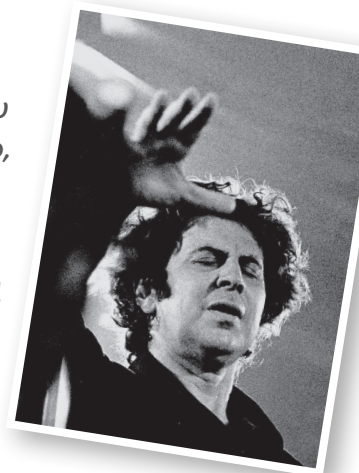
Κάθε μέρα οι γονείς μου συναγωνίζονταν ο ένας τον άλλο στο τραγούδι. Κι εγώ δεν τους άφηνα σε ησυχία. Σκάρωνα στιχάκια και τρύπωνα ανάμεσά τους πεισματικά να τραγουδήσω τα δικά μου τραγούδια. «Πέντε πέντε δέκα, δέκα δέκα ανεβαίνω τα σκαλιά!» ξεφούρνιζα γεμάτος χαρά. Το κέφι φούντωνε και τότε έπαιρνε σειρά η μαμά τραγουδώντας: «Καράβι, караβάκι, πού πας γιαλό γιαλό...».

Κι ο μπαμπάς τής τραγουδούσε: «Θα πάρω μια βαρκούλα, μανούλα μου, στον Κάτω Γαλατά και στην Αθήνα θα 'ρθω, καρδούλα μου, καβάλα στον νοτιά».

Α, ξέχασα να σας πω... Η πατρίδα του μπαμπά μου είναι η Κρήτη, κι ο Γαλατάς είναι το χωριό του. Εκεί ζούσε ο παππούς μου ο Μιχάλης, ο καλύτερος ράφτης σε όλα τα Χανιά. Πολύ ψηλός, τεράστιος σαν το νησί, με ένα στριφτό μουστάκι που όμοιό του δεν είχα ξαναδεί! Την πρώτη φορά που τον είδα να μπαίνει στο σπίτι μας τα 'χασα. Από 'κείνον πήρα το όνομά μου. Κι από 'κείνον μάλλον πήρα και το μπόι μου. Ο παππούς μου μιλούσε συνέχεια για την Κρήτη, για τα Χανιά και τις ρίζες μας. Τραγουδούσε μάλιστα κι εκείνος κάτι κρητικά τραγούδια, που τα λένε ριζίτικα.

«Μιχαλάκη μου, να μην ξεχάσεις ποτέ τις ρίζες σου» έλεγε και ξαναέλεγε. «Κι όταν έρθεις, θα πάμε βόλτα στα Χανιά, στην κάτω γειτονιά, θα πάρουμε μια βάρκα με πανιά, στη θάλασσα να βγούμε στ' ανοιχτά». Μιλούσε για την Κρήτη και φούσκωνε από περηφάνια.

Μάρω Θεοδωράκη, Βάρκα στον γιαλό. Τα άγνωστα παιδικά χρόνια του Μίκη Θεοδωράκη (Διασκευή)

*στρωματσάδα: στρώνουμε και κοιμόμαστε στο πάτωμα

Το καλοκαίρι

Ο κόσμος λάμπει σαν ένα αστέρι,
βουνά και κάμποι, δέντρα, νερά,
γιορτάζουν, πάλι, καθώς προβάλλει
το καλοκαίρι, Θεού χαρά!

Φωνούλες, γέλια, φέρνει τ' αγέρι*
μεσ' απ' τ' αμπέλια, τα καρπερά.
Παιδιά αγγελούδια, ψέλνουν τραγούδια
το καλοκαίρι, Θεού χαρά!

στίχοι: Κωστής Παλαμάς | σύνθεση: Μίκης Θεοδωράκης
40 Τραγούδια για Παιδάκια και Παιδιά

A Διαβάζω τις προτάσεις και διαλέγω μία απάντηση.

15

1. Στη Μυτιλήνη, το καλοκαίρι, οι άνθρωποι συνήθιζαν να:
α. κοιμούνται νωρίς β. πηγαίνουν στη θάλασσα γ. δουλεύουν πολύ
2. Οι γονείς του Μιχάλη αγαπούσαν:
α. το τραγούδι β. τα καράβια γ. την Κρήτη
3. Στον Μιχάλη (Μίκη) άρεσε να:
α. ανεβαίνει τα σκαλιά γρήγορα β. γράφει στιχάκια γ. κάθεται ήσυχος
4. Ο παππούς του παιδιού:
α. πουλούσε γάλατα β. ψάρευε γ. έραβε
5. Ο παππούς έλεγε στον Μιχάλη να:
α. μη ξεχάσει ποτέ τον τόπο του β. είναι περήφανος γ. αγαπάει τη θάλασσα

B Τι σημαίνουν οι εκφράσεις;

20

1. η ζωή ήταν παραδεισένια: _____
2. σκαρώνω στιχάκια: _____
3. το κέφι φούντωνε: _____

Διαβάζω το ποίημα «Το καλοκαίρι» και βρίσκω 2 λέξεις που δείχνουν:

4. καλοκαίρι: _____, _____
5. χαρά: _____, _____

Γ Ανακαλύπτω λέξεις.

15

- **Λέξη μέσα στη λέξη!** Παράδειγμα: ξαναέλεγε ➔ έλεγε
1. ξεφούρνιζα ➔ _____
 2. στρωματσάδα ➔ _____
 3. συναγωνίζονταν ➔ _____
- **Πες το αλλιώς...** Παράδειγμα: το πιο όμορφο μέρος: το ομορφότερο μέρος
4. ο πιο καλός ράφτης: ο _____ ράφτης
 5. ο πιο ψηλός παππούς: ο _____ παππούς

*τ' αγέρι= το αεράκι

Δ

Λέξεις που ακούγονται το ίδιο.

20

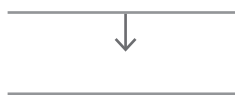
➤ Γράφω προτάσεις: (16)

(το) καλοκαίρι – (το) αγέρι: _____

(τα) τραγούδια – (τα) λουλούδια: _____

➤ Ποιες λέξεις ακούγονται στο τέλος το ίδιο (ομοιοκαταληξία); (4)

«Θα πάμε βόλτα στα Χανιά,
στην κάτω γειτονιά,
θα πάρουμε μια βάρκα με πανιά,
στη θάλασσα να βγούμε στ' ανοιχτά».

Ε

Γράφω κείμενο.

30

Το καλοκαίρι έφτασε. Ο Μίκης είναι 12 χρονών και τελειώνει το Δημοτικό. Σε λίγες μέρες θα ταξιδέψει στην Κρήτη, στο αγαπημένο νησί του παππού. Θα πάρει μαζί και το βιολί του... Γράφει τις σκέψεις και τα συναισθήματά του σ' ένα μικρό τετράδιο. Ίσως να γράψει και κανένα στιχάκι*...

Επιτέλους έφτασε το καλοκαίρι. Το σχολείο... _____

Μίκης

